

Suvestinė redakcija nuo 2018-01-18 iki 2018-05-22

Įsakymas paskelbtas: TAR 2016-12-09, i. k. 2016-28520

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL PARAMOS LIETUVOS BITININKYSTĖS SEKTORIUI 2017–2019 METŲ
PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2016 m. gruodžio 8 d. Nr. 3D-730
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 9.10 papunkčiu ir atsižvelgdama į Paramos Lietuvos bitininkystės sektoriui 2017–2019 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugpjūčio 22 d. įsakymu Nr. 3D-478 „Dėl Paramos Lietuvos bitininkystės sektoriui 2017–2019 metų programos patvirtinimo“, 12 punktą,

t v i r t i n u Paramos Lietuvos bitininkystės sektoriui 2017–2019 metų programos įgyvendinimo taisykles (pridedama).

L. e. žemės ūkio ministro pareigas

Virginija Baltraitienė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2016 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. 3D-730
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2017 m. gruodžio 18 d. įsakymo Nr. 3D-814
redakcija)

PARAMOS LIETUVOS BITININKYSTĖS SEKTORIUI 2017–2019 METŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Paramos Lietuvos bitininkystės sektoriui 2017–2019 metų programos įgyvendinimo taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos siekiant nustatyti Europos žemės ūkio garantijų fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų (toliau – parama) skyrimo tvarką ir reikalavimus asmenims, pretenduojantiems gauti paramą bitininkystės sektoriui.

Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymu ir atsižvelgiant į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL 2013 L 347, p. 671), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. gegužės 4 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2016/1226 (OL 2013 L 347, p. 671), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL 2013 L 347, p. 549), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2016/791 (OL 2016 L 135, p. 1), 2015 m. gegužės 11 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) Nr. 2015/1366, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013 nuostatos dėl pagalbos bitininkystės sektoriuje (OL 2015 L 211, p. 3), 2015 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 2015/1368, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013 nuostatų dėl pagalbos bitininkystės sektoriuje taikymo taisyklės (OL 2015 L 211, p. 9), Paramos Lietuvos bitininkystės sektoriui 2017–2019 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugpjūčio 22 d. įsakymu Nr. 3D-478 „Dėl Paramos Lietuvos bitininkystės sektoriui 2017–2019 metų programos patvirtinimo“ (toliau – Bitininkystės programa), ir Bitynų, bitininkystės produktų ir bičių užkrečiamųjų ligų kontrolės reikalavimus, patvirtintus Lietuvos

Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. kovo 18 d. įsakymu Nr. B1-180 „Dėl Bitynų, bitininkystės produktų ir bičių užkrečiamųjų ligų kontrolės reikalavimų patvirtinimo“.

2. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

2.1. **Bitininkystės metai** – dvylikos mėnesių laikotarpis nuo rugpjūčio 1 d. iki kitų metų liepos 31 d., per kurį įgyvendinama Bitininkystės programa.

2.2. **Bitininkystės programos priemonės įgyvendinimo laikotarpis** (toliau – priemonės gyvendinimo laikotarpis) – laikotarpis nuo paramos paraiškos užregistravimo Agentūros teritoriniame paramos administravimo skyriuje iki paskutinės mokėjimo prašymo pateikimo Agentūros teritoriniam paramos administravimo skyriui dienos.

2.3. **Išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentai** – banko sąskaitos išrašai, kasos išlaidų orderiai, internetine bankininkyste besinaudojančių pareiškėjų pateikti išrašai, patvirtinti pareiškėjo parašu, ar kiti dokumentai, kuriais įrodoma, kad pagal išlaidų pagrindimo dokumentus buvo atliktas mokėjimas.

2.4. **Išlaidų pagrindimo dokumentai** – rangovų, paslaugų teikėjų ar prekių tiekėjų pateiktos sąskaitos, perdavimo aktai, darbo laiko apskaitos žiniaraščiai, kelionių ir (ar) kiti dokumentai, kuriais pagrindžiamos patirtos išlaidos.

2.5. **Mokėjimo prašymas** – nustatytos formos dokumentas, kurį paramos gavėjas teikia Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento teritoriniams paramos administravimo skyriams (toliau – Agentūros teritorinis paramos administravimo skyrius) prašydamas išmokėti paramos lėšas.

2.6. **Paramos paraiška** – nustatytos formos dokumentas, kurį turi užpildyti ir pateikti Agentūros teritoriniams paramos administravimo skyriams pareiškėjas, siekiantis gauti paramą bitininkystės sektoriui 2017–2019 metais.

2.7. **Patikra vietoje** – Agentūros darbuotojų atliekamas fizinis ir (arba) administracinis pareiškėjo ir (ar) paramos gavėjo paramos paraiškoje ir mokėjimo prašyme pateiktų duomenų ir dokumentų patikrinimas Programos priemonės įgyvendinimo vietoje.

2.8. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos pateiktos Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme ir kituose teisės aktuose.

II SKYRIUS

PARAMOS TIKSLAI IR REMIAMOS PRIEMONĖS

3. Bitininkystės programai įgyvendinti numatytos šios priemonės (toliau – priemonės):

3.1. „Techninė pagalba bitininkams ir jų grupėms“;

3.2. „Kova su avilių kenkėjais ir bičių ligomis, ypač varoze“;

3.3. „Bičių avilių transportavimo į ganyklas racionalizavimas“;

3.4. „Medaus ir bičių produktų fizinių ir cheminių savybių analizė, siekiant nustatyti jų kokybines savybes“;

3.5. „Bičių šeimų atnaujinimas“;

3.6. „Bitininkystei ir bitininkystės produktams skirtos taikomųjų mokslinių tyrimų programos“;

3.7. „Rinkos stebėseną“;

3.8. „Bitininkystės produktų kokybės gerinimas, siekiant didinti jų vertę rinkoje“.

4. Bitininkystės programos bendrasis tikslas – pagerinti bičių produktų gamybos ir pardavimo sąlygas Lietuvoje bei padidinti medingųjų augalų derlingumą ir produkcijos kokybę remiant pavienius bitininkus, jų grupes ir sąlygų tenkinti bendrus bitininkų poreikius šalies mastu sudarymą.

5. Specialieji tikslai:

5.1. „Techninė pagalba bitininkams ir jų grupėms“ – užtikrinti bitininkystės sektoriaus tvarumą ir plėtrą; skatinti visuomenės (ypač jaunimo) susidomėjimą bitininkyste; organizuoti mokymus pradedantiesiems bitininkams; stiprinti bitininkų asociacijas; teikti paramą organizuojant mokomąsias išvykas (vieną mokomąją išvyką šalies mastu bitininkams ir vieną mokomąją išvyką šalies mastu jauniems bitininkams); pagerinti informacijos perdavimą, tobulinant ir administruojant interneto svetainę bitininkams (vieną šalies mastu); remti bitininkų tęstinio (serijinio) leidinio parengimą ir išleidimą; remti Lietuvos ir kitų šalių jaunųjų bitininkų bendravimą (dalyvavimas tarptautiniuose jaunųjų bitininkų konkursuose) bei pačių bitininkų aktyvų dalyvavimą tiek šalies (bitininkus vienijančių organizacijų), tiek užsienio bitininkų veikloje.

5.2. „Kova su avilių kenkėjais ir bičių ligomis, ypač varoze“ – pagerinti bičių sveikatingumą ir sumažinti bičių šeimų sergamumą bičių ligomis, ypač varoze, sumažinti bičių šeimų gydymo nuo bičių ligų išlaidas, skatinti preparatų, kurių likučių meduje nelieta, bičių ligoms gydyti naudojimą; didesnę dėmesį skirti profilaktikai: informacijai apie priemones, padedančias išvengti bičių ligų ir kenkėjų bei nuo jų apsisaugoti, bičių šeimų sveikatingumui palaikyti teisingai naikinant erkes *Varroa* ir t. t.

5.3. „Avilių transportavimo į ganyklas racionalizavimas“ – didinti bičių šeimų produktyvumą efektyviau panaudojant natūralias bičių ganyklas Lietuvos teritorijoje medingųjų žemės ūkio augalų derlingumui didinti;

5.4. „Medaus ir bičių produktų fizinių ir cheminių savybių analizė, siekiant nustatyti jų kokybines savybes“ – modernizuoti laboratorinę įrangą medaus kokybę tiriančiose laboratorijose; sumažinti medaus kokybės tyrimų išlaidas bitininkams;

5.5. „Bičių šeimų atnaujinimas“ – pakeisti nežinomos kilmės mažo produktyvumo bičių šeimų motinas didelio produktyvumo, aukštos veislinės vertės, atspariomis bičių ligoms ir kitomis teigiamomis

savybėmis pasižyminčiomis bičių motinomis; atkurti ir plėsti bitynus kokybiškomis bičių motinomis; remti naujų bičių avilių įsigijimą;

5.6. „Bitininkystei ir bitininkystės produktams skirtos taikomųjų mokslinių tyrimų programos“ – skatinti bitininkystės sektoriaus pažangą, mokslo pasiekimus bitininkystės srityje pritaikant praktikoje Lietuvos sąlygomis, skleisti atliktų taikomųjų mokslinių tyrimų rezultatus pagal šias kryptis:

5.6.1. bitininkavimo technologijos;

5.6.2. bičių sveikatingumas;

5.6.3. bičių genetiniai tyrimai;

5.6.4. bičių produktų savybės;

5.6.5. pesticidų ir sunkiųjų metalų likučiai bičių produktuose;

5.7. „Rinkos stebėsena“ – kiekvienais Bitininkystės programos įgyvendinimo metais (3 metus) stebėti bitininkystės sektoriaus pokyčius, rinkti informaciją apie Lietuvos bitynų dydžius, gaminamos produkcijos rūšis, surenkamą produkciją, bičių sveikatingumą, bitynų apsirūpinimą inventoriumi, bitininkų amžių, jų kvalifikaciją ir kt.

5.8. „Bitininkystės produktų kokybės gerinimas, siekiant didinti jų vertę rinkoje“ – užtikrinti kokybiškų bitininkystės produktų tiekimą rinkai, didinti jų pridėtinę vertę, atnaujinti bitininkavimo inventorių.

III SKYRIUS

LĖŠOS PRIEMONĖMS ĮGYVENDINTI IR JŲ KOMPENSAVIMAS

6. Lėšos paramai skiriamos iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (toliau – EŽŪGF) ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto pagal taisyklių 1 priede patvirtintą Paramos Lietuvos bitininkystės sektoriui 2017–2019 metų programos finansavimo planą.

7. Paramos lėšos paramos gavėjams pagal Bitininkystės programos priemones gali būti išmokėtos šiais būdais:

7.1. išlaidų kompensavimo;

7.2. išlaidų kompensavimo su avanso mokėjimu.

8. Taikant išlaidų kompensavimo būdą, paramos gavėjas po paramos paraiškos pateikimo pradeda įgyvendinti priemonę iš nuosavų arba skolintų lėšų ir Agentūros teritoriniams paramos administravimo skyriams teikia mokėjimo prašymą, pridėdamas išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus.

9. Taikant išlaidų kompensavimo su avanso mokėjimu būdą, kai avansas nėra Europos Komisijai tinkamas kompensuoti išlaidos, paramos gavėjas Agentūros teritoriniams paramos administravimo skyriams teikia avanso mokėjimo prašymą. Gavęs avansą, paramos gavėjas

įgyvendina priemonę ir Agentūros teritoriniams paramos administravimo skyriams teikia mokėjimo prašymą, pridėdamas rangovų, paslaugų teikėjų ar prekių tiekėjų išlaidų pagrindimo ir paramos gavėjo apmokėjimo įrodymo dokumentus.

10. Išlaidų kompensavimo su avanso mokėjimu būdas gali būti taikomas biudžetinėms įstaigoms ir viešiesiems juridiniams asmenims, kurių veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymas, Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas arba Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos fondų įstatymas, ir kurie įgyvendina priemones „Techninė pagalba bitininkams ir jų grupėms“, „Bitininkystei ir bitininkystės produktams skirtos taikomųjų mokslinių tyrimų programos“ ir „Rinkos stebėsena“. Didžiausias Programos priemonei taikomas avanso dydis negali būti didesnis nei 40 procentų patvirtintos paramos sumos.

11. Išlaidos, patirtos įgyvendinant remiamas priemones, kompensuojamos be pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM).

12. Prekių ir (arba) paslaugų pirkimo PVM, tenkantis paramos daliai, yra kompensuojamas iš Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų tiems paramos gavėjams, kurie pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą neturi ar negalėtų turėti galimybės įtraukti šio PVM į PVM atskaitą. Pareiškėjai, esantys PVM mokėtojais, tačiau paramos paraiškoje prašantys kompensuoti PVM, kartu su paramos paraiška turi pateikti prašymą, kuriame išsamiai pagrįstų, kodėl šio PVM jie negali įtraukti į PVM atskaitą.

IV SKYRIUS

TINKAMUMO SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI PARAMAI GAUTI

13. Visi pareiškėjai turi tvarkyti buhalterinę apskaitą nuo paramos paraiškos pateikimo Agentūros teritoriniam paramos administravimo skyriui dienos iki kalendorinių metų, kuriais pateiktas mokėjimo prašymas, pabaigos. Buhalterinę apskaitą tvarkantys pareiškėjai vadovaujasi Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu ir Ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1333 „Dėl Ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“, taip pat gali vadovautis žemės ūkio ministro tvirtinamomis rekomendacijomis, nustatančiomis, kaip tvarkyti ūkininko ūkio ir gyventojų veiklos buhalterinę apskaitą.

14. Visos priemonės įgyvendinimo išlaidos turi būti patvirtintos apskaitos dokumentais, turinčiais visus Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo nustatytus apskaitos dokumentų rekvizitus. Paramos gavėjas tvarko šių lėšų apskaitą ir saugo su priemonės įgyvendinimo apskaita susijusius dokumentus 5 metus nuo priemonės įgyvendinimo laikotarpio pabaigos.

15. Pareiškėjas neturi įsiskolinimų Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Valstybiniam socialinio draudimo fondui prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Agentūrai (ši nuostata netaikoma įstaigoms, kurių veikla finansuojama iš valstybės ar savivaldybės biudžeto, pareiškėjams, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka yra atidėti mokesčių ar socialinio draudimo įmokų mokėjimo terminai) (atitiktis šiai sąlygai gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu).

16. Pareiškėjas užtikrina, kad priemonei įgyvendinti numatytos išlaidos nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų ES fondų ir kitų lėšų.

V SKYRIUS

TINKAMI IR NETINKAMI PAREIŠKĖJAI

17. Paramos paraiškas gali teikti:

17.1. pagal priemonę „Techninė pagalba bitininkams ir jų grupėms“:

17.1.1. šalies bitininkų asociacijas vienijanti asociacija, kurios viena iš veiklos sričių yra švietimas, mokymas ar kvalifikacijos tobulinimas, ir atstovaujanti Lietuvai tarptautinėje nacionalines bitininkų asociacijas vienijančioje organizacijoje, – teminiam mokymui deleguotiems bitininkų asociacijų nariams (kurie gautas žinias skleis savo asociacijose) ir (arba) konferencijai šalies mastu organizuoti; ir (arba) bitininkų mokymui regiono mastu organizuoti; vienai mokomajai bitininkų išvykai organizuoti, vienai mokomajai jaunųjų bitininkų (vaikų) išvykai organizuoti, bitininkų interneto svetainei tobulinti ir palaikyti, svetainės informacijai atnaujinti, bitininkų testiniam (serijiniam) leidiniui parengti ir išleisti;

17.1.2. bitininkų asociacijos, kurių viena iš veiklos sričių yra mokymas, švietimas ar kvalifikacijos tobulinimas, – mokymui organizuoti savivaldybės mastu (bitininkams); bitininkų testiniam (serijiniam) leidiniui parengti ir išleisti;

17.2. pagal priemonę „Kova su avilių kenkėjais ir bičių ligomis, ypač varoze“ – bitininkų asociacijos;

17.3. pagal priemonę „Bičių avilių transportavimo į ganyklas racionalizavimas“ – bičių laikytojai, turintys ne mažiau kaip 40 bičių šeimų (informacija apie laikomų bičių šeimų skaičių turi būti atnaujinama kasmet. Agentūra paraiškose nurodytą bičių šeimų skaičių sutikrina su Ūkinių gyvūnų registre einamųjų bitininkystės metų spalio 31 d. esančiu užregistruotu bičių šeimų skaičiumi. Jeigu bičių laikytojo nurodyti duomenys ir duomenys Ūkinių gyvūnų registre nesutampa, Agentūra vadovaujasi Ūkinių gyvūnų registre esančia informacija), įregistravę Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre žemės ūkio valdą valdytojai arba partneriai ir turintieji bityno pasą (jo kopiją turi pateikti kartu su paramos paraiška);

17.4. pagal priemonę „Medaus ir bičių produktų fizinių ir cheminių savybių analizė, siekiant nustatyti jų kokybines savybes“ – laboratorijos, akredituotos atlikti medaus kokybės tyrimus;

17.5. pagal priemonę „Bičių šeimų atnaujinimas“:

17.5.1. Valstybinės gyvulių veislininkystės priežiūros tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos viršininko įsakymu patvirtinti veisliniai bitynai, auginantys veislines bičių motinas;

17.5.2. bičių laikytojai, turintys ne daugiau kaip 19 bičių šeimų (informacija apie laikomų bičių šeimų skaičių turi būti atnaujinama kasmet. Agentūra paraiškose nurodytą bičių šeimų skaičių sutikrina su Ūkinių gyvūnų registre einamųjų bitininkystės metų spalio 31 d. esančiu užregistruotu bičių šeimų skaičiumi. Jeigu bičių laikytojo nurodyti duomenys ir duomenys Ūkinių gyvūnų registre nesutampa, Agentūra vadovaujasi Ūkinių gyvūnų registre esančia informacija), įregistravę Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre žemės ūkio valdą valdytojai arba partneriai ir turintieji bityno pasą (jo kopiją turi pateikti kartu su paramos paraiška);

17.6. pagal priemonę „Bitininkystei ir bitininkystės produktams skirtos taikomųjų mokslinių tyrimų programos“ – mokslo ir studijų institucijos;

17.7. pagal priemonę „Rinkos stebėseną“ – mokslo ir studijų institucijos, valstybinės institucijos ir įstaigos, ūkio subjektai, atliekantys įvairius statistinius rinkos tyrimus;

17.8. pagal priemonę „Bitininkystės produktų kokybės gerinimas, siekiant didinti jų vertę rinkoje“ – bičių laikytojai, turintys ne mažiau kaip 20 ir ne daugiau kaip 39 bičių šeimas (informacija apie laikomų bičių šeimų skaičių turi būti atnaujinama kasmet. Agentūra paraiškose nurodytą bičių šeimų skaičių sutikrina su Ūkinių gyvūnų registre einamųjų bitininkystės metų spalio 31 d. esančiu užregistruotu bičių šeimų skaičiumi. Jeigu bičių laikytojo nurodyti duomenys ir duomenys Ūkinių gyvūnų registre nesutampa, Agentūra vadovaujasi Ūkinių gyvūnų registre esančia informacija), įregistravę Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre žemės ūkio valdą valdytojai arba partneriai ir turintieji bityno pasą (jo kopiją turi pateikti kartu su paramos paraiška).

18. Pareiškėjui, atitikusiam taisyklių nustatytus reikalavimus, mirus, įpėdinis, perimantis pareiškėjo įsipareigojimus, gavęs paveldėjimo fakto patvirtinimo dokumentus (paveldėjimo teisės liudijimą, nuosavybės teisės liudijimą ar pan.) ir atitinkantis taisyklių reikalavimus gauti paramą, pateikia Agentūros teritoriniam paramos administravimo skyriui pagal gyvenamąją vietą arba buveinės adresą laisvos formos prašymą dėl paramos priskyrimo kartu su paveldėjimo fakto patvirtinimo dokumentų kopijomis, nurodo banko pavadinimą, kodą ir sąskaitos bei valdos numerį. Agentūros teritorinio paramos administravimo skyriaus darbuotojas, patvirtinęs pateiktus dokumentus, raštu pateikia juos Agentūrai. Įsipareigojimų perėmimo ir paveldėjimo fakto patvirtinimo dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki einamųjų bitininkystės metų rugpjūčio 29 d.

19. Pareiškėjo tinkamumas gauti paramą vertinamas pagal paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis, viešuosiuose registruose esančius duomenis, taip pat pagal dokumentus ir informaciją, gautą iš pareiškėjo po Agentūros paklausimo (-ų). Jei šie duomenys skiriasi, vadovaujamosi registruose esančiais duomenimis.

20. Pareiškėjui parama neskiriama, jeigu jis:

20.1. per Agentūros nustatytą terminą nepanaikino mokestinės nepriemokos Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, savivaldybių biudžetams, fondams, į kuriuos mokamus mokesčius administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas), įsiskolinimo Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui ir (arba) Agentūrai;

20.2. paramos paraiškoje arba jos prieduose Agentūrai pateikė neteisingą informaciją arba nuslėpė informaciją, turėšančią reikšmės vėlesniam sprendimo priėmimui suteikti paramą;

20.3. teikdamas paramos paraišką, nepridėjo reikiamų dokumentų ir trūkstamos informacijos nepateikė Agentūrai per 5 darbo dienas nuo gauto iš Agentūros paklausimo apie dokumentų / duomenų tikslinimą gavimo dienos. Paklausimas laikomas gautu, praėjus 7 darbo dienoms nuo jo išsiuntimo registruotu paštu ir papildomai informavus pareiškėją apie dokumentų / duomenų tikslinimą;

20.4. neatitinka 17 punkte nustatytų tinkamumo kriterijų;

20.5. yra patvirtintas paramos gavėju / gauna paramą pagal Kaimo plėtros 2004–2006 metų plano priemonę „**Ankstyvo pasitraukimo iš prekinės žemės ūkio gamybos rėmimas**“ arba Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“, arba yra paramos gavėju pagal vieną iš šių priemonių sutuoktinis;

20.6. buvo patvirtintas paramos gavėju 2017 metais pagal Bitininkystės programos priemonę, tačiau iki 2017 m. rugpjūčio 15 d. nepateikė mokėjimo prašymo ir apie tai neinformavo Agentūros, išskyrus paramos gavėjus, kurie teikė mokėjimo prašymus pagal Bitininkystės programos priemonę „Kova su avilių kenkėjais ir bičių ligomis, ypač varoze“;

20.7. paramos paraiškoje, pridedamuose ar pagal Agentūros paklausimą pateiktuose dokumentuose pateikė melagingą informaciją. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės gauti paramos pagal priemonę tuos kalendorinius metus, kuriais teikė paraišką paramai gauti, ir kitus kalendorinius metus;

20.8. yra priimtas galutinis sprendimas dėl pareiškėjo, ketinusio ir (arba) gavusio paramą iš EŽŪGF paramos teikimo ar sutarties sąlygų pažeidimo, apie kurį teisės aktų nustatyta tvarka buvo pranešta Europos Komisijai. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į paramą vienus metus nuo galutinio sprendimo priėmimo.

VI SKYRIUS

TINKAMOS KOMPENSUOTI IŠLAIDOS

21. Iš paramos lėšų finansuojamos tik tinkamos kompensuoti ir būtinos priemonei įgyvendinti išlaidos, išvardytos Taisyklių VI skyriaus pirmajame–aštuntajame skirsniuose, ir ne daugiau, nei Taisyklėse numatytas paramos dydis, ir ne didesnės, nei atitinkamų prekių, paslaugų bei darbų rinkos kaina. Tinkamų finansuoti išlaidų, kurioms nėra nustatytos didžiausios kompensuojamos sumos, dydžiai nustatomi pagal viešai Europos struktūrinių ir investicijų fondų (Europos regioninės plėtros fondas, Europos socialinis fondas, Sanglaudos fondas, Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai, Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas) administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamus prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytus dydžius, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams.

22. Visoms remiamoms priemonėms, kurioms įgyvendinti paskirta parama, numatytos išlaidos turi būti padarytos (išlaidos apmokėtos, prekės įsigytos) nuo paramos paraiškos užregistravimo Agentūros teritoriniame paramos administravimo skyriuje dienos iki einamųjų metų liepos 31 d. Išlaidos gali būti apmokėtos tik paramos gavėjo.

23. Tinkamų finansuoti išlaidų (išskyrus autorinių darbų pirkimo, darbo užmokesčio, kuro, pašto, elektros, šildymo, interneto ir ryšių išlaidų) sumoms pagrįsti turi būti pateikiamas ne mažiau kaip vienas komercinis pasiūlymas iš prekių tiekėjų, paslaugų teikėjų ar rangovų arba viešai tiekėjų pateikta informacija (internete, reklaminėje medžiagoje ir pan.), kurioje turi būti nurodyta:

23.1. planuojamos įsigyti prekės (įrangos, technikos ar kt.), paslaugos ar darbo pavadinimas;

23.2. galutinė siūlomų prekių, paslaugų ar darbų kaina Lietuvos Respublikoje eurais (be PVM ir PVM);

23.3. patvirtinimas, kad siūloma įsigyti prekė, technika ir įranga yra nauja ir nenaudota, o technika ir įranga atitinka teisės aktų nustatytus saugos reikalavimus. Pagal priemonę „Avilių transportavimo į ganyklas racionalizavimas“ turi būti nurodoma prekės paskirtis.

PIRMASIS SKIRSNIS

PRIEMONĖ „TECHNINĖ PAGALBA BITININKAMS IR JŲ GRUPĖMS“

24. Pagal priemonę „Techninė pagalba bitininkams ir jų grupėms“ kompensuojama iki 100 proc. patirtų tinkamų finansuoti išlaidų, bet ne daugiau kaip:

24.1. 15 000 Eur mokymui (regiono mastu) organizuoti (ne daugiau kaip 4 regionų);

- 24.2. 1 500 Eur mokymui (savivaldybės mastu) organizuoti;
- 24.3. 9 000 Eur konferencijai šalies mastu organizuoti;
- 24.4. 9 000 Eur mokomajai išvykai bitininkams į užsienį organizuoti;
- 24.5. 3 500 Eur jaunųjų bitininkų mokomajai išvykai į užsienį organizuoti;
- 24.6. 5 500 Eur bitininkų testiniam (serijiniam) leidiniui parengti ir išleisti;
- 24.7. 2 200 Eur sukurtai bitininkų interneto svetainei (vienai visos šalies mastu) palaikyti, prižiūrėti, informacijai parengti, redaguoti, atnaujinti ir tobulinti.

25. Pagal priemonę „Techninė pagalba bitininkams ir jų grupėms“ tinkamos finansuoti išlaidos:

25.1. mokymo, konferencijos organizavimo:

25.1.1. administracinės išlaidos, kurios negali sudaryti daugiau kaip 15 proc. visos paramos sumos (skaičiuojant nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų be PVM) (darbo užmokestis priemonės administratoriams pagal darbo sutartį; skelbimai spaudoje bei kitose viešojo informavimo priemonėse, standų parengimas; ryšių (telefono, pašto, interneto);

25.1.2. darbo užmokestis arba atlygis dėstytojui (-ams) / pranešėjui (-ams) (darbo užmokestis, įskaitant visus darbdaviui ir jo darbuotojui (-ams) Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka privalomus mokėti mokesčius ir kitas su darbo teisiniais santykiais susijusias išmokas, jei dirbama pagal darbo sutartį, arba atlygis pagal paslaugų sutartį (-is), kai paslaugas teikia juridinis (-iai) asmuo (-enys) arba Nuolatinio Lietuvos gyventojo individualios veiklos vykdymo pažymą (-as) turintis (-ys) fizinis (-iai) asmuo (-enys), arba autorinis atlyginimas, įskaitant visus su autorinėmis sutartimis susijusius darbdaviui Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka privalomus mokėti mokesčius), kuriam negali būti skirta daugiau kaip 72 Eur už akademinę val., neišskaičius darbuotojui ir darbdaviui privalomų mokėti mokesčių;

25.1.3. metodinės ir techninės medžiagos įsigijimo (kanceliarinės prekės; kompiuterinės mokymo programos; mokymo baigimo pažymėjimai; kvietimai; programos; lankstinukai; praktinio mokymo priemonės, kurios bus naudojamos mokymų vykdymo metu ir negali būti įtraukiamos į apskaitą kaip ilgalaikis materialusis turtas ar įranga);

25.1.4. patalpų, įrangos (mokymo medžiagos demonstravimo technika) nuomos, kurios negali sudaryti daugiau kaip 15 proc. visos paramos sumos (skaičiuojant nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų be PVM);

25.1.5. priemonei įgyvendinti reikalingos dalomosios medžiagos dauginimo, įrišimo (dalomoji medžiaga – mokymo, konferencijos programa, lektorių pranešimai, jų pagrindu atspausdintos knygos, paskaitų konspektai ir pan.);

25.1.6. transporto (dėstytojo (-ų) ir pranešėjo (-ų) atvykimo į mokymą, konferenciją ar bitynus supažindinimui su naujovėmis);

25.1.7. mokymo, konferencijos dalyvių aprūpinimo maitinimu ir nakvyne;

25.2. mokomosios išvykos organizavimo:

25.2.1. kelionės išlaidos (bilietai; transporto nuomos);

25.2.2. autorinis atlyginimas, įskaitant visus su autorinėmis sutartimis susijusius darbdaviui Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka privalomus mokėti mokesčius, už mokomosios išvykos programos parengimą išvykos organizatoriui (ne daugiau kaip 10 proc. visos mokomajai išvykai organizuoti reikalingos sumos (skaičiuojant nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų be PVM);

25.2.3. valiutos konvertavimo mokesčiai;

25.2.4. tarptautinio mokėjimo pavedimo mokesčiai;

25.2.5. nakvynės išlaidos,

25.2.6. reprezentacinės išlaidos (ne daugiau kaip 25 proc. visos mokomajai išvykai organizuoti reikalingos paramos sumos (skaičiuojant nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų be PVM);

25.2.7. kelionės draudimo išlaidos,

25.2.8. dalyvio mokestis (jei toks nustatytas);

25.3. bitininkų tęstinio (serijinio) leidinio parengimo:

25.3.1. autorinis atlyginimas, įskaitant visus su autorinėmis sutartimis susijusius darbdaviui Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka privalomus mokėti mokesčius, už leidinio parengimą (ne daugiau kaip 10 proc. visos bitininkų tęstinio (serijinio) leidinio parengimui reikalingos sumos (skaičiuojant nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų be PVM);

25.3.2. išleidimo (leidinio spausdinimas ir maketavimas);

25.4. sukurtos bitininkams interneto svetainės palaikymo, priežiūros, informacijos atnaujinimo, redagavimo, tobulinimo.

26. Vieno mokymo regiono mastu trukmė ne ilgesnė kaip 32 akademinės valandos (iš viso), vieno mokymo (savivaldybių mastu) trukmė ne ilgesnė kaip 16 akademinė valandų (iš viso) pagal Žemės, miškų, žuvininkystės ūkio ir kaimo plėtros sektoriaus dalyvių neformaliojo tęstinio profesinio mokymo programas, patvirtintas Programos „Leader“ ir žemdirbių mokymo metodikos centro (Bitininkystės pagrindai bitininkams mėgėjams, kodas 296081176, arba Pradedantiems bitininkams, kodas 296081177). Mokymų programos turi būti atnaujintos ne anksčiau kaip 2015 m. sausio 1 d. Viena mokyme tas pats dėstytojas paskaitas gali skaityti ne daugiau kaip 6 akademinės valandas per dieną. Pareiškėjas, sudarydamas grupes, turi atsižvelgti į tai, kad mažiausias klausytojų skaičius grupėje turi būti 20 – šalies ir regiono mastu, 12 – savivaldybės mastu. Jei mokyme dalyvavo mažesnis klausytojų skaičius, paramos gavėjui pateikus mokėjimo prašymą bus kompensuojamos tik tos išlaidos, kurios tiesiogiai nepriklauso nuo klausytojų skaičiaus, o visų kitų išlaidų kompensuojama suma turi būti sumažinta atsižvelgiant į dalyvavusių klausytojų skaičių.

PRIEMONĖ „KOVA SU AVILIŲ KENKĖJAIS IR BIČIŲ LIGOMIS, YPAČ VAROZE“

27. Pagal priemonę „Kova su avilių kenkėjais ir bičių ligomis, ypač varoze“ tinkamos finansuoti išlaidos: preparatų bičių ligoms, ypač varozei, gydyti įsigijimo ir jos profilaktikos, biologinių, ekologinių priemonių, taip pat bitininkų ar jų grupių konsultavimas apie avilių kenkėjus ir bičių ligų, ypač varozės, gydymo preparatus, jų įsigijimą ir vartojimą.

28. Pagal priemonę „Kova su avilių kenkėjais ir bičių ligomis, ypač varoze“ kompensuojama iki 100 proc. tinkamų finansuoti išlaidų:

28.1. preparatų varozei gydyti įsigijimo ir jos profilaktikos, biologinių, ekologinių ir zootechninių priemonių įsigijimo, bet ne daugiau kaip 1 Eur vienai bičių šeimai;

28.2. už bitininkų ar jų grupių konsultavimą kovos su avilių kenkėjais ir bičių ligomis, ypač varoze, klausimais:

28.2.1. ne daugiau kaip 170 Eur, jei prie paraiškos pridėtame sąrašė yra 10–100 bičių laikytojų;

28.2.2. ne daugiau kaip 290 Eur, jei prie paraiškos pridėtame sąrašė yra 101 ir daugiau bičių laikytojų.

29. Jeigu konsultuota mažiau bičių laikytojų nei nurodyta Bičių laikytojų, kurie gavo paramą pagal priemonę „Kova su avilių kenkėjais ir bičių ligomis, ypač varoze“, sąrašė (2 priedas), paramos suma turi būti sumažinta atsižvelgiant į konsultuotų bičių laikytojų skaičių.

TREČIASIS SKIRSNIS

PRIEMONĖ „AVILIŲ TRANSPORTAVIMO Į GANYKLAS RACIONALIZAVIMAS“

30. Pagal priemonę „Avilių transportavimo į ganyklas racionalizavimas“ tinkamos finansuoti išlaidos: kompensuojama iki 70 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, bet ne daugiau kaip 900 Eur už vieno avilių transportavimo įrenginio (prikabos bičių aviliams transportuoti) ir ne daugiau kaip 320 Eur už vieno priedo avilių transportavimo įrenginiui įsigijimą (bičių avilių krovimo inventorių ir mechanizmai). Vienam pareiškėjui kompensuojamas tik vieno avilių transportavimo įrenginio ir (ar) vieno jo priedo įsigijimas.

31. Priemonės „Avilių transportavimo į ganyklas racionalizavimas“ įgyvendinimas neremiamas, jei pareiškėjas:

31.1. gavo paramą pagal šią priemonę 2015–2017 metų laikotarpiu;

31.2. gavo paramą avilių transportavimo įrenginiui arba avilių transportavimo įrenginio priedams įsigyti pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos ir (arba) Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

PRIEMONĖ „MEDAUS IR BIČIŲ PRODUKTŲ FIZINIŲ IR CHEMINIŲ SAVYBIŲ
ANALIZĖ, SIEKiant NUSTATYTI JŲ KOKYBINES SAVYBES“

32. Pagal priemonę „Medaus ir bičių produktų fizinių ir cheminių savybių analizė, siekiant nustatyti jų kokybines savybes“ kompensuojama:

32.1. iki 70 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, bet ne daugiau kaip 5 700 Eur laboratoriniams įrenginiams įsigyti;

32.2. iki 70 proc. už vieną medaus mėginio kokybės tyrimą.

33. Pagal priemonę „Medaus ir bičių produktų fizinių ir cheminių savybių analizė, siekiant nustatyti jų kokybines savybes“ tinkamos finansuoti išlaidos:

33.1. medaus kokybės tyrimo laboratorinės įrangos įsigijimo;

33.2. medaus kokybės tyrimo kaštai (neturi būti įtrauktos 33.1 papunktyje nurodytos išlaidos).

PENKTASIS SKIRSNIS

PRIEMONĖ „BIČIŲ ŠEIMŲ ATNAUJINIMAS“

34. Pagal priemonę „Bičių šeimų atnaujinimas“ tinkamos finansuoti išlaidos:

34.1. veisliniams bitynams kompensuojama iki 50 proc. kainos už veislinę Karnikos porūšio bičių motiną, bet ne daugiau kaip:

34.1.1. 2 Eur už vieną neapvaisintą veislinę Karnikos porūšio bičių motiną;

34.1.2. 5 Eur už vieną nebonituotą apvaisintą veislinę Karnikos porūšio bičių motiną;

34.1.3. 9 Eur už vieną bonituotą apvaisintą veislinę Karnikos porūšio bičių motiną;

34.2. naujų avilių įsigijimo išlaidos kompensuojamos iki 70 proc. kainos, bet ne daugiau kaip 80 Eur už vieną avilį (jei viršijamos šiai priemonei skirtos lėšos, pirmenybė teikiama mediniams aviliams).

35. Vienas paramos gavėjas paramos lėšomis gali įsigyti ne daugiau kaip 5 naujus avilius. Už paramos lėšas įsigyti aviliai turi būti sunumeruoti (nurodant avilio eilės numerį bei įsigijimo metus).

36. Šios priemonės įgyvendinimas neremiamas, jei pareiškėjas gavo paramą naujiems aviliams arba avilių dalims įsigyti pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos ir (arba) Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, arba jeigu gavo paramą pagal šią priemonę 2015–2017 metais.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

PRIEMONĖ „BITININKYSTEI IR BITININKYSTĖS PRODUKTAMS SKIRTOS TAIKOMŲJŲ MOKSLINIŲ TYRIMŲ PROGRAMOS“

37. Pagal priemonę „Bitininkystei ir bitininkystės produktams skirtos taikomųjų mokslinių tyrimų programos“ kompensuojama iki 100 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, bet ne daugiau kaip 6 000 Eur už vieną taikomąjį mokslinį tyrimą.

38. Pagal priemonę „Bitininkystei ir bitininkystės produktams skirtos taikomųjų mokslinių tyrimų programos“ tinkamos kompensuoti išlaidos:

38.1. taikomojo mokslinio tyrimo administravimo, t. y. darbo užmokestis priemonės administratoriui (-iams) pagal darbo sutartį (iki 5 proc. bendros taikomojo mokslinio tyrimo išlaidų sumos be PVM);

38.2. komandiruočių, kurios tiesiogiai susijusios su taikomųjų mokslinių tyrimų vykdymu. Komandiruotės į užsienį gali būti mokamos, jei tyrimui atlikti būtina pasinaudoti užsienio archyvais, laboratorine įranga ar kitomis unikaliomis mokslinėmis priemonėmis paramos paraiškoje nurodytiems taikomiesiems moksliniams tyrimams vykdyti (iki 30 proc. bendros taikomojo tyrimo sumos be PVM);

38.3. mokėjimo už darbą asmenims, tiesiogiai susijusiems su taikomaisiais moksliniais tyrimais, jų rezultatų pritaikymu ūkinėje veikloje (darbo užmokestis pagal darbo sutartį, įskaitant visus darbdaviui ir jo darbuotojui (-ams) Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka privalomus mokėti mokesčius ir kitas su darbo teisiniais santykiais susijusias išmokas, jei dirbama pagal darbo sutartį, arba atlygis pagal paslaugų sutartį (-is), kai paslaugas teikia juridinis (-iai) asmuo (-enys) arba Nuolatinio Lietuvos gyventojo individualios veiklos vykdymo pažymą (-as) turintis (-ys) fizinis (-iai) asmuo (-enys), arba autorinis atlyginimas, įskaitant visus su autorinėmis sutartimis susijusius darbdaviui Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka privalomus mokėti mokesčius). Teikiant paramos paraišką turi būti nurodyta, ar tyrimo vykdytoją (-us) ketinama samdyti pagal darbo, ar pagal paslaugų teikimo sutartį, ar pagal autorinę sutartį;

38.4. prekių (iki 30 proc. bendros projekto išlaidų sumos be PVM) įsigijimo:

38.4.1. medžiagų, reagentų, instrumentų, darbo saugos priemonių ar priemonių, kurios sunaudojamos taikomojo mokslinio tyrimo vykdymo metu ir negali būti įtraukiamos į apskaitą kaip ilgalaikis turtas ar įranga, įsigijimo;

38.4.2. programinės įrangos ir kitos įrangos, kuri bus naudojama taikomajam moksliniam tyrimui atlikti bei jo rezultatams pritaikyti ūkinėje veikloje, įsigijimo arba nuomos;

38.4.3. prietaisų, kurie bus naudojami taikomajam moksliniam tyrimui atlikti bei jo rezultatams pritaikyti ūkinėje veikloje, įsigijimo arba nuomos;

38.5. papildomos taikomojo mokslinio tyrimo išlaidos, tiesiogiai susijusios su šiais darbais arba jų rezultatų pritaikymu ūkinėje veikloje (iki 20 proc. bendros projekto išlaidų sumos be PVM),

– patalpų išlaikymo (patalpų nuoma, šildymas, elektros energija), ryšio (telefonas, paštas, internetas), transporto;

38.6. leidinių apie tyrimo rezultatus parengimo ir išleidimo;

38.7. mokėjimo už paslaugas, tiesiogiai susijusias su atliekamu taikomuoju moksliniu tyrimu.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

PRIEMONĖ „RINKOS STEBĖSENA“

39. Pagal priemonę „Rinkos stebėseną“ kompensuojama iki 100 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, bet ne daugiau kaip 10 000 Eur už bitininkystės sektoriaus studijos atlikimą.

40. Pagal priemonę „Rinkos stebėseną“ tinkamos išlaidos:

40.1. bitininkystės sektoriaus studijos administravimo, t. y. darbo užmokestis priemonės administratoriui (-iams) pagal darbo sutartį (iki 5 proc. bendros bitininkystės sektoriaus studijos išlaidų sumos be PVM);

40.2. komandiruočių, kurios tiesiogiai susijusios su bitininkystės sektoriaus studijos atlikimu (iki 30 proc. bendros taikomojo tyrimo sumos be PVM);

40.3. mokėjimo už darbą asmenims, tiesiogiai susijusiems su bitininkystės sektoriaus studijos atlikimu (darbo užmokestis pagal darbo sutartį, įskaitant visus darbdaviui ir jo darbuotojui (-ams) Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka privalomus mokėti mokesčius ir kitas su darbo teisinais santykiais susijusias išmokas, jei dirbama pagal darbo sutartį, arba atlygis pagal paslaugų sutartį (-is), kai paslaugas teikia juridinis (-iai) asmuo (-enys) arba Nuolatinio Lietuvos gyventojų individualios veiklos vykdymo pažymą (-as) turintis (-ys) fizinis (-iai) asmuo (-enys), arba autorinis atlyginimas, įskaitant visus su autorinėmis sutartimis susijusius darbdaviui Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka privalomus mokėti mokesčius). Teikiant paramos paraišką turi būti nurodyta, ar bitininkystės sektoriaus studijos vykdytoją (-us) ketinama samdyti pagal darbo, ar pagal paslaugų teikimo sutartį, ar pagal autorinę sutartį;

40.4. prekių (iki 30 proc. bendros projekto išlaidų sumos be PVM) įsigijimo:

40.4.1. kanceliarinės prekės;

40.4.2. programinės įrangos ir kitos įrangos, kuri bus naudojama bitininkystės sektoriaus studijai atlikti, įsigijimo arba nuomos;

40.5. papildomos bitininkystės sektoriaus studijos išlaidos, tiesiogiai susijusios su šia studija (iki 20 proc. bendros projekto išlaidų sumos be PVM), – patalpų išlaikymo (patalpų nuoma, šildymas, elektros energija), ryšio (telefonas, paštas, internetas), transporto;

40.6. apmokėjimo už paslaugas, tiesiogiai susijusias su atliekamu taikomuoju moksliniu tyrimu.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS
PRIEMONĖ „BITININKYSTĖS PRODUKTŲ KOKYBĖS GERINIMAS, SIEKiant
DIDINTI JŲ VERTĘ RINKOJE“

41. Pagal priemonę „Bitininkystės produktų kokybės gerinimas, siekiant didinti jų vertę rinkoje“ vienam pareiškėjui kompensuojama iki 70 proc. patirtų tinkamų finansuoti išlaidų 41.1–41.11 papunkčiuose išvardyto bitininkavimo inventoriaus priemonei įsigyti (vienas pareiškėjas gali įsigyti tik vieną priemonę), bet ne daugiau kaip:

41.1. 300 Eur už rankinį medasukį;

41.2. 600 Eur už elektrinį-rankinį medasukį;

41.3. 900 Eur už elektrinį medasukį;

41.4. 500 Eur už nerūdijantį atakiavimo stalą;

41.5. 400 Eur už nerūdijantį vaško lydytuvą;

41.6. 500 Eur už elektrinį vaško lydytuvą;

41.7. 400 Eur už žiedadulkių džiovyklą;

41.8. 600 Eur už nerūdijančio plieno medaus laikymo - nusodinimo talpyklą arba talpyklų komplektą (nuo 50 iki 200 litrų);

41.9. 800 Eur už korių atakiavimo įrangą;

41.10. 150 Eur už bičių duonos pašalinimo iš korių mašiną;

41.11. 700 Eur už bičių duonos džiovyklą ir dekrystalizatorių.

42. Parama bitininkavimo inventoriaus priemonei įsigyti pagal priemonę „Bitininkystės produktų kokybės gerinimas, siekiant didinti jų vertę rinkoje“ neskiriama, jeigu pareiškėjas gavo paramą tai pačiai bitininkavimo inventoriaus priemonei įsigyti pagal Paramos Lietuvos bitininkystės sektoriui 2014–2016 metų programos priemonę „Techninė pagalba bitininkams ir jų grupėms“, arba jeigu gavo paramą ar ji buvo skirta bitininkavimo inventoriaus priemonei įsigyti pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Pusiaus natūrinis ūkininkavimas“, pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, pagal Paramos Lietuvos bitininkystės sektoriui 2017–2019 metų programos priemonę „Bitininkystės produktų kokybės gerinimas, siekiant didinti jų vertę rinkoje“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-26](#), 2018-01-17, paskelbta TAR 2018-01-17, i. k. 2018-00717

VII SKYRIUS
KVIETIMAS TEIKTI PARAMOS PARAIŠKAS

43. Kvietimas teikti paramos paraiškas tvirtinamas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu, kuris skelbiamas Ministerijos tinklalapyje (<https://zum.lrv.lt/>). Kvietimas papildomai gali būti skelbiamas ir kituose leidiniuose, internete bei kitais būdais. Pareiškėjai gali teikti paramos paraiškas ne anksčiau kaip pirmąją kvietime teikti paramos paraiškas nurodytą dieną.

44. Paramos paraiškos, pateiktos po kvietime nustatyto termino pabaigos, nepriimamos.

45. Registruotu paštu ar per kurjerį pateikta paramos paraiška su reikalaujamais kartu pateikti dokumentais turi būti pateikta paštui ar kurjeriui ne vėliau kaip paskutinę kvietime nurodytą paramos paraiškų priėmimo dieną.

VIII SKYRIUS

PARAMOS PARAIŠKOS PILDYMAS, TEIKIMAS IR REGISTRAVIMAS

46. Užpildyta paramos paraiška pagal paramos Lietuvos bitininkystės sektoriui 2017–2019 metų programos priemonės (3 priedas) kartu su reikalaujamais dokumentais (ar jų kopijomis), nurodytais Dokumentų, teikiamų kartu su paramos paraiška, sąraše (4 priedas), šių Taisyklių nustatyta tvarka teikiama Agentūros teritoriniam paramos administravimo skyriui asmeniškai arba pareiškėjo įgalioto asmens, siunčiama registruotu laišku arba teikiama per pašto kurjerį Agentūros interneto svetainėje nurodytais adresais pagal savo gyvenamąją / buveinės vietą arba bityno registravimo vietą. Kitais adresais paramos paraiškos nepriimamos.

47. Siunčiant paramos paraišką registruotu laišku arba teikiant per pašto kurjerį, reikalaujamų dokumentų kopijos turi būti patvirtintos pareiškėjo parašu ir antspaudu (jei antspaudą privalu turėti) arba notaro teisės aktų nustatyta tvarka. Jei paramos paraiška teikiama asmeniškai ar pareiškėjo įgalioto asmens, pateikiami reikalingų dokumentų originalai ar reikalingų dokumentų kopijos (kopijas patvirtina Agentūros teritoriniai paramos administravimo skyriai arba patys pareiškėjai savo parašu ir antspaudu (jei antspaudą privalu turėti) arba notaras teisės aktų nustatyta tvarka). Agentūros teritoriniai paramos administravimo skyriai paramos paraiškas ir kitus reikalingus dokumentus išsiunčia Agentūros centriniam padaliniui.

48. Paramos paraiškoje turi būti numatytos visos išlaidos, kurios yra susijusios su priemonės įgyvendinimu.

49. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti aiškiai išvardytos pagal išlaidų kategorijas, o ne pateikiamos bendra suma.

50. Prie paramos paraiškos papildomai pateikiami užpildyti:

50.1. bičių laikytojų, kurie pretenduoja gauti paramą pagal priemonę „Kova su avilių kenkėjais ir bičių ligomis, ypač varoze“, sąrašai (5 priedas). Agentūra Bičių laikytojų sąraše nurodytą bičių šeimų skaičių sutikrina su Ūkinių gyvūnų registre einamųjų bitininkystės metų spalio 31 d. esančiu užregistruotu bičių šeimų skaičiumi. Jeigu bičių laikytojų sąraše nurodyti duomenys ir

duomenys Ūkinių gyvūnų registre nesutampa, Agentūra vadovaujasi Ūkinių gyvūnų registre esančia informacija;

50.2. bičių laikytojų, kurie pretenduoja gauti paramą pagal priemonę „Bičių šeimų atnaujinimas“ (įsigyjantiems veislines bičių motinas), sąrašai (6 priedas);

50.3. pareiškėjo, pretenduojančio gauti paramą pagal priemonę „Bitininkystei ir bitininkystės produktams skirtos taikomųjų mokslinių tyrimų programos“, tyrimo aprašymas (7 priedas);

50.4. pareiškėjo, pretenduojančio gauti paramą pagal priemonę „Rinkos stebėsena“, studijos aprašymas (8 priedas).

51. Paramos paraiškos teikiamos vieniems metams. Pareiškėjas gali teikti tik vieną paramos paraišką, išskyrus pagal priemonę „Bitininkystei ir bitininkystės produktams skirtos taikomųjų mokslinių tyrimų programos“, kai pareiškėjas, atitinkantis šiai priemonei keliamus reikalavimus, gali teikti ne daugiau kaip 3 (tris) paramos paraiškas. Kiekvienam tyrimui pildoma atskira paramos paraiška.

52. Pareiškėjas įsipareigoja, kad išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir Europos Sąjungos fondų.

53. Pareiškėjas turi įsipareigoti neparduoti ar kitaip neperduoti kitam asmeniui už paramos lėšas įsigyto turto (bitininkavimo inventoriaus, įrangos, technikos, naujų avilių ir kt.) penkerius metus nuo priemonės įgyvendinimo laikotarpio pabaigos ir patikros vietoje metu parodyti jį Agentūros darbuotojams.

54. Pasikeitus paramos paraiškos duomenims, pareiškėjas iki paramos paraiškų priėmimo termino pabaigos gali pateikti prašymą dėl duomenų keitimo. Po paramos paraiškų priėmimo termino pabaigos pareiškėjas gali keisti tik tuos duomenis, kurie nedidina paramos sumos (pareiškėjas gali atsisakyti dalies paramos sumos), – adresą ir pan.

55. Paramos paraiškos pildomos ir kiti reikalingi dokumentai pateikiami lietuvių kalba.

IX SKYRIUS

PARAMOS PARAIŠKŲ VERTINIMAS IR PARAMOS SKYRIMAS

56. Agentūra per 45 darbo dienas (neįskaičiuojamas paklausimų pareiškėjui terminas) nuo paramos paraiškų priėmimo termino pabaigos įvertina priimtų paramos paraiškų tinkamumą paramai gauti (ar paramos paraiška ir kiti reikalingi dokumentai gauti iki galutinio paramos paraiškų pateikimo termino; ar paramos paraiška visiškai užpildyta, atitinka paramos paraiškos formą ir yra pasirašyta pareiškėjo; ar pateikti visi reikalingi dokumentai ar jų kopijos; ar paramos paraiškos turinys atitinka Programos tikslus).

57. Jeigu dėl paramos paraiškoje pateiktos neišsamios ar netikslios informacijos, trūkstančių dokumentų Agentūra negali įvertinti paramos paraiškos, ji turi paprašyti pareiškėjo pateikti papildomus dokumentus ir (arba) informaciją. Agentūra pareiškėjui prašymą pateikti papildomus dokumentus ir (arba) informaciją išsiunčia raštu ir (arba) elektroniniu paštu, jeigu asmuo sutiko, kad informacija jam būtų teikiama tokiu būdu. Prašyme pateikti papildomus dokumentus ir (arba) informaciją turi būti nurodytas 5–10 darbo dienų terminas, priklausomai nuo prašomos pateikti informacijos apimtys. Prašyme pateikti papildomus dokumentus ir (arba) informaciją nurodytas terminas gali būti pratęstas, jeigu pareiškėjas dėl prašomų dokumentų ir (arba) informacijos turi kreiptis į viešojo administravimo subjektą (-us), kuriam (-iems) taikomi ilgesni terminai, nurodyti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme.

58. Jeigu į paklausimą pareiškėjas neatsako, laikoma, kad pareiškėjas neatitinka tinkamumo sąlygos (-ų) ir paramos paraiška atmetama. Apie priimtą sprendimą atmeti paramos paraišką Agentūra informuoja pareiškėją, nurodyma atmetimo priežastis.

59. Visos pateiktos paramos paraiškos vertinamos pagal Taisyklėse nustatytas tinkamumo sąlygas ir reikalavimus bei atrankos kriterijus paramai gauti.

60. Paraiškos atrankos kriterijai bei tinkamumas gauti paramą vertinami pagal paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis, viešuosiuose registruose esančius duomenis, taip pat pagal dokumentus ir informaciją, gautą iš pareiškėjo po Agentūros paklausimo (-ų). Jei šie duomenys skiriasi, vadovaujasi registruose esančiais duomenimis.

61. Jei kvietimo teikti paramos paraiškas metu pareiškėjų prašoma suma yra ne didesnė nei kiekvienai priemonei (ar jos specialiajam tikslui įgyvendinti) skirta paramos suma, parama suteikiama visiems pareiškėjams, kurie po paramos paraiškų vertinimo pripažįstami tinkamais gauti paramą. Tuo atveju, jei pareiškėjų prašoma suma yra didesnė nei kiekvienai priemonei (ar jos specialiajam tikslui įgyvendinti) skirta paramos suma, parama skiriama vadovaujantis šiais reikalavimais:

61.1. kai pagal Taisyklių 62 punktą vertinamas paramos paraiškų pirmumas – parama skiriama daugiausia pirmumo balų surinkusiems pareiškėjams. Jei po paramos paraiškų pirmumo vertinimo prašoma suma vis tiek yra didesnė nei kiekvienai priemonei (ar jos specialiajam tikslui įgyvendinti) skirta paramos suma, gali būti atliekamas papildomas vienodą pirmumo balų surinkusių tinkamų gauti paramą pareiškėjų, kurių paramos paraiškoms finansuoti trūksta lėšų, paramos paraiškų atrankos vertinimas, kaip nurodyta Taisyklių 61.2 papunktyje;

61.2. kai paramos paraiškų pirmumas nėra vertinamas, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu tvirtinama Paramos bitininkystės sektoriui skyrimo ir probleminių klausimų sprendimo komisija (toliau – Komisija) atlieka papildomą šių paramos paraiškų atrankos vertinimą

ir priima rekomendacinį sprendimą, siekdama, kad parama būtų skirta didesniai pareiškėjų skaičiui, ir vadovaudamasi šiais (vienu arba keliais) atrankos kriterijais:

61.2.1. proporcingai mažinamas paramos intensyvumas;

61.2.2. lėšos perskirstomos tarp priemonių (siūlant Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministrui pakeisti Paramos Lietuvos bitininkystės sektoriui 2017–2019 metų programos finansavimo planą);

61.2.3. parama skiriama atsižvelgiant į pareiškėjų laikomą bičių šeimų skaičių (taikoma paramos paraiškoms pagal priemones „Bičių avilių transportavimo į ganyklas racionalizavimas“, „Bičių šeimų atnaujinimas“, „Bitininkystės produktų kokybės gerinimas, siekiant didinti jų vertę rinkoje“);

61.2.4. parama skiriama atsižvelgiant į nepriklausomo (-ų) eksperto (-ų) išvadas apie temų aktualumą, naudą bitininkams ir bitininkystės sektoriui (taikoma paramos paraiškoms pagal priemonę „Bitininkystei ir bitininkystės produktams skirtos taikomųjų mokslinių tyrimų programos“).

62. Paramos paraiškų pirmumas vertinamas pagal atitiktį pirmumo reikalavimams (9 priedas). Pirmumo reikalavimai nustatomi atsižvelgiant į paramos paraiškoje pateiktą informaciją ir prie jos pateiktus dokumentus. Jei paramos paraiškos byloje nėra duomenų, leidžiančių nustatyti pareiškėjo atitiktį pirmumo reikalavimui, laikoma, kad pareiškėjas neatitinka šio pirmumo reikalavimo (pareiškėjui pranešimas dėl papildomos informacijos teikimo arba patikslinimo nesiunčiamas).

63. Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas, parengia nustatytos formos Paramos paraiškų pagal Paramos Lietuvos bitininkystės sektoriui 2017–2019 metų programos priemones vertinimo rezultatų suvestinę (10 priedas), teikiamą Komisijai, kuri per 10 darbo dienų nuo paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinės gavimo priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskystimo.

64. Agentūra nesiunčia pareiškėjui paklausimų, atmeta paramos paraišką ir neteikia paramos paraiškos svarstyti Komisijai, kai:

64.1. pateikta paramos paraiška užpildyta ne lietuvių kalba;

64.2. pateikta paramos paraiška užpildyta netinkamos formos;

64.3. prie paramos paraiškos pateikti netinkamos formos priedai.

65. Galutinis sprendimas dėl paramos skyrimo ar neskystimo įteisinamas Ministerijos kanclerio potvarkiu per 15 darbo dienų po Komisijos priimto rekomendacinio pobūdžio sprendimo dėl paramos skyrimo ar neskystimo (Ministerijos kancleriuose turi būti nurodoma fizinio asmens vardas, pavardė arba juridinio asmens teisinė forma ir pavadinimas, skirta paramos suma. Prie pareiškėjų, kuriems skiriama parama priemonei „Bitininkystei ir bitininkystės produktams skirtos taikomųjų mokslinių tyrimų programos“ įgyvendinti, papildomai nurodomas ir numatomo

atlikti tyrimo pavadinimas). Apie tokį sprendimą Agentūra informuojama per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos ir paskelbiama interneto tinklalapiuose (Ministerijos – <https://zum.lrv.lt/> ir Agentūros – www.nma.lt).

66. Apie sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskystimo pareiškėjai informuojami per 10 darbo dienų nuo Ministerijos kanclerio potvarkio gavimo dienos Agentūros nustatyta tvarka.

67. Priėmus sprendimą suteikti paramą, pareiškėjas tampa paramos gavėju.

68. Išlaidų plano pakeitimai (kai keičiasi investicija), nesuderinti su Agentūra, negalimi.

69. Apie išlaidų plano keitimą paramos gavėjas turi informuoti Agentūros Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento Tėstinių priemonių administravimo skyrių ne vėliau kaip paskutinę mokėjimo prašymo pateikimo dieną.

70. Paramos gavėjas privalo 5 metus nuo priemonės įgyvendinimo laikotarpio pabaigos saugoti visus su paramos gavimu susijusius dokumentus.

X SKYRIUS

AVANSO MOKĖJIMO PRAŠYMO PILDYMAS, MOKĖJIMO PRAŠYMO PILDYMAS, TEIKIMAS, REGISTRAVIMAS IR PARAMOS IŠMOKĖJIMAS

71. Paramos gavėjas priemonės įgyvendinimo laikotarpiu pagal vieną paraišką gali pateikti:

71.1. vieną mokėjimo prašymą, kai taikomas išlaidų kompensavimo būdas;

71.2. avanso mokėjimo prašymą ir vieną mokėjimo prašymą, kai taikomas išlaidų kompensavimo būdas su avanso mokėjimu. Bendra avanso mokėjimo prašyme ir mokėjimo prašyme apskaičiuota kompensuojama paramos suma negali būti didesnė nei paramos gavėjui patvirtinta paramos suma.

72. Užpildytos avanso mokėjimo (11 priedas) ir (arba) mokėjimo prašymų formos (12 priedas) kartu su išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentais bei kitais Taisyklėse numatytais reikiama dokumentais teisės aktų nustatyta tvarka teikiamos Agentūros teritoriniams paramos administravimo skyriams asmeniškai arba paramos gavėjo įgalioto asmens. Kitais adresais mokėjimo prašymai nepriimami.

73. Teikiant avanso mokėjimo prašymą ir (arba) mokėjimo prašymą asmeniškai arba paramos gavėjo įgaliotam asmeniui, būtina pateikti išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų originalus arba patvirtintas kopijas (kopijas patvirtina Agentūros teritoriniai paramos administravimo skyriai arba patys pareiškėjai savo parašu ir antspaudu (jei antspaudą privalu turėti) arba notaras teisės aktų nustatyta tvarka). Paramos gavėjai pateikia originalius išlaidų pagrindimo dokumentus. Agentūros teritoriniai paramos administravimo skyriai mokėjimo prašymus ir

dokumentus ar jų kopijas išsiunčia Agentūros Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento Tęstinių priemonių administravimo skyriui.

74. Avanso mokėjimo prašymas ir (arba) mokėjimo prašymas pildomas ir kiti reikalingi dokumentai pateikiami lietuvių kalba. Jei prekės ar paslaugos pirktos užsienyje, išlaidų apmokėjimo įrodymo ir išlaidų pagrindimo dokumentai turi būti išversti į lietuvių kalbą bei patvirtinti pareiškėjo parašu ir antspaudu (jei antspaudą privalu turėti) arba notaro teisės aktų nustatyta tvarka. Perkant prekes ar paslaugas užsienyje, prie dokumentų turi būti pridėtas valiutos, kuria padarytos išlaidos, oficialus Lietuvos banko kursas išlaidų padarymo dieną; mokant už prekes ar paslaugas, perkamas užsienyje, per Lietuvos komercinį banką – to banko valiutos kursas išlaidų padarymo dieną.

75. Agentūra savo nustatyta tvarka priima ir tikrina avanso mokėjimo prašymą ir mokėjimo prašymą, nustato, kokia paramos suma bus mokama paramos gavėjui, užsako ir perveda paramos lėšas paramos gavėjui.

76. Prie mokėjimo prašymo paramos gavėjas papildomai pateikia užpildytus:

76.1. bičių laikytojų, kurie gavo paramą pagal priemonę „Kova su avilių kenkėjais ir bičių ligomis, ypač varoze“, sąrašą (2 priedas);

76.2. bičių laikytojų, kurie gavo paramą pagal priemonę „Bičių šeimų atnaujinimas“, sąrašą (13 priedas);

76.3. atlikto taikomojo mokslinio tyrimo ataskaitą (14 priedas) Agentūrai, o jos kopiją – Ministerijai (pagal priemonę „Bitininkystei ir bitininkystės produktams skirtos taikomųjų mokslinių tyrimų programos“). Ministerijos interneto svetainėje <https://zum.lrv.lt/> skelbiamos pagal priemonę „Bitininkystei ir bitininkystės produktams skirtos taikomųjų mokslinių tyrimų programos“ atliktų taikomųjų mokslinių tyrimų ataskaitos bei rezultatai, kurie Ministerijos interneto svetainėje saugomi ne trumpiau kaip 5 metus;

76.4. atliktos bitininkystės sektoriaus studijos ataskaitą (15 priedas) Agentūrai, o jos kopiją – Ministerijai (reikalavimas taikomas pareiškėjams pagal priemonę „Rinkos stebėsena“). Ministerijos interneto svetainėje <https://zum.lrv.lt/> skelbiamos pagal priemonę „Rinkos stebėsena“ atliktų bitininkystės sektoriaus studijų ataskaitos, kurios Ministerijos interneto svetainėje saugomos ne trumpiau kaip 5 metus.

77. Avanso mokėjimo prašymus ir mokėjimo prašymus paramos gavėjas turi pateikti Agentūros teritoriniams paramos administravimo skyriams po pranešimo apie paramos skyrimą gavimo. Mokėjimo prašymai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki einamųjų metų rugpjūčio 15 d. Paramos gavėjas, pavėlavęs pateikti mokėjimo prašymą dėl svarbios priežasties (nenugalima jėga, liga ir kt.), gali jį pateikti iki einamųjų metų rugpjūčio 29 d. (įskaitytinai) kartu su prašymu jį priimti ir vėlavimo priežasties pagrindimo dokumentais. Agentūros teritorinis paramos administravimo skyrius, pripažinęs vėlavimo priežastį pateisinama (t. y. kad pareiškėjas dėl svarbios priežasties (nenugalima jėga, liga ir kt.) negalėjo pateikti mokėjimo prašymo nuo einamųjų metų rugpjūčio 1 d.

iki rugpjūčio 15 d.), priima rašytinį sprendimą dėl pavėluotai pateikto mokėjimo prašymo priėmimo. Mokėjimo prašymai, pateikti po rugpjūčio 29 d., nepriimami.

78. Avanso mokėjimo prašymus ir mokėjimo prašymus kartu su reikalaujamais priedais iš paramos gavėjų priima ir registruoja Agentūros teritoriniai paramos administravimo skyriai pagal pareiškėjo gyvenamąją / buveinės vietą ir (arba) bityno registravimo vietą.

79. Teikiant Agentūrai prašymus pakeisti banko sąskaitą, į kurią bus pervedamos paramos lėšos, prašymą pasirašiusiojo asmens parašo tikrumas turi būti patvirtintas notaro arba seniūno Lietuvos Respublikos notariato įstatymo nustatyta tvarka. Patvirtinti pasirašiusiojo asmens parašo tikrumą taip pat gali Agentūros darbuotojas. Prašymas dėl duomenų pakeitimo turi būti siunčiamas Agentūros Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento Tęstinių priemonių administravimo skyriui.

80. Vertinant mokėjimo prašymą nustatoma, kokios išlaidos yra tinkamos finansuoti, ir nuo jų yra skaičiuojama kompensuojama paramos suma (ne didesnė, nei patvirtinta paramos suma).

81. Jei priimamas sprendimas išmokėti visą prašomą paramos sumą, lėšos pervedamos į paramos gavėjo nurodytą sąskaitą.

82. Jei mokėjimo prašymas atmetamas ar neišmokama dalis prašomos paramos sumos, paramos gavėjas informuojamas raštu teisės aktų nustatyta tvarka, nurodant tokio sprendimo motyvus ir sprendimo apskundimo tvarką.

83. Jeigu vertinant mokėjimo prašymą kyla įtarimų, kad dokumentuose pateikta netiksli, neišsami ar neteisinga informacija, turi būti atlikta užsakomoji patikra vietoje. Jeigu nustatoma, kad paramos gavėjas sąmoningai pateikė neteisingą informaciją, paramos gavėjui taikoma šių Taisyklių 93.1 papunktyje numatyta sankcija.

84. Agentūra, įvertinusi avanso mokėjimo prašyme nurodyto avanso sumą (pagal Taisyklių 10 punktą) ir (arba) mokėjimo prašyme nurodytų padarytų išlaidų tinkamumą finansuoti, užsako paramos lėšas.

85. Paramos lėšos užsakomos ir išmokamos Lėšų Europos Sąjungos žemės ūkio fondų ir Europos Sąjungos žuvininkystės fondų priemonėms įgyvendinti išmokėjimo ir gavimo iš Europos Komisijos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. spalio 17 d. įsakymu Nr. 3D-403 „Dėl Lėšų Europos Sąjungos žemės ūkio fondų ir Europos Sąjungos žuvininkystės fondų priemonėms įgyvendinti išmokėjimo ir gavimo iš Europos Komisijos taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

86. Paramos lėšos paramos gavėjams išmokamos iki einamųjų metų spalio 15 d.

87. Iki einamųjų metų gruodžio 1 d. Agentūra pateikia Ministerijai ataskaitą apie Paramos Lietuvos bitininkystės sektoriui 2017–2019 metų programos priemonių įgyvendinimą (16 priedas).

KONTROLĖ IR PATIKRINIMAI

88. Patikros vietoje atliekamos priemonės įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpiu remiantis Europos Sąjungos teisės aktų nuostatomis, reglamentuojančiomis patikrų atlikimo tvarką, bei Agentūros darbo procedūrų aprašais. Tikrinama ne mažiau kaip 5 proc. paramos gavėjų.

89. Atliekant patikras vietoje, kai įmanoma, paramos gavėjų išlaidų tinkamumo, kompleksinio paramos susiejimo ir kiti Europos Sąjungos teisės aktuose dėl paramos žemės ūkiui nustatyti patikrinimai turi būti atliekami tuo pačiu metu.

90. Patikrinimų metu nustačius pažeidimų, taikomos sankcijos, numatytos šių Taisyklių XII skyriuje.

91. Paramos panaudojimo priežiūros patikrinimus atlieka tie Agentūros darbuotojai, kurie iki paramos lėšų išmokėjimo paramos gavėjui nedalyvavo vykdant atitinkamo projekto patikrinimus.

XII SKYRIUS

SANKCIJOS

92. Paramos gavėjui nesilaikant Pranešime apie paramos teikimą nurodytų sąlygų ar jas pažeidžiant numatomos šios sankcijų rūšys: paramos neskyrimas ir (arba) paramos susigrąžinimas. Paramos susigrąžinimas vykdomas pagal Grąžintinų lėšų, susidariusių įgyvendinant Europos Sąjungos žemės ūkio fondų priemones, administravimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. vasario 13 d. nutarimu Nr. 137 „Dėl Grąžintinų lėšų, susidariusių įgyvendinant Europos Sąjungos žemės ūkio fondų priemones, administravimo taisyklių patvirtinimo“.

93. Parama neskiriama arba susigrąžinama:

93.1. jei teikdamas paramos paraišką ir (arba) prašydamas išmokėti paramos lėšas, arba įgyvendindamas priemonę paramos gavėjas pateikia neteisingą informaciją arba nuslepia informaciją, turinčią reikšmės priimant sprendimą suteikti paramą arba tinkamai kontroliuoti priemonės įgyvendinimą;

93.2. jei teikdamas mokėjimo prašymą paramos gavėjas nepridėjo reikiamų dokumentų ir trūkstamos informacijos nepateikė Agentūrai per 5 darbo dienas nuo gauto iš Agentūros paklausimo apie dokumentų ir (arba) duomenų tikslinimą gavimo dienos arba per paklausime nurodytą ilgesnį terminą. Paklausimas laikomas gautu, praėjus 2 darbo dienoms nuo jo išsiuntimo registruotu paštu;

93.3. jei paramos gavėjas nepateikė mokėjimo prašymo iki einamųjų bitininkystės metų rugpjūčio 15 d. arba iki einamųjų bitininkystės metų rugpjūčio 29 d. (įskaitytinai), jei pavėlavo pateikti paramos paraišką dėl svarbios priežasties (nenugalima jėga, liga ir kt.). Jei paramos gavėjas

iki paskutinės mokėjimo prašymų pateikimo dienos apie tai neinformavo Agentūros, jis metus netenka teisės kreiptis paramos pagal Bitininkystės programą. Ši sankcija netaikoma paramos gavėjams, kurie teikia mokėjimo prašymus pagal priemonę „Kova su avilių kenkėjais ir bičių ligomis, ypač varoze“;

93.4. jei nustatoma, kad pareiškėjas netvarko buhalterinės apskaitos pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus nuo paramos paraiškos pateikimo Agentūros teritoriniam paramos administravimo skyriui dienos iki kalendorinių metų, kuriais pateiktas mokėjimo prašymas, pabaigos;

93.5. jei nustatoma, kad paramos gavėjas nesilaiko įsipareigojimo 5 metus nuo priemonės įgyvendinimo laikotarpio pabaigos saugoti visus su paramos gavimu susijusius dokumentus, susigrąžinama 5 proc. nuo išmokėtos paramos sumos, bet ne mažiau nei 100,01 Eur;

93.6. jei nustatoma, kad mokėjimo prašyme nurodytos išlaidos neapmokėtos ir (arba) prekės neįsigytos;

93.7. jei nustatoma, kad paramos gavėjas nesilaikė įsipareigojimo neparduoti ar kitaip neperduoti kitam asmeniui už paramos lėšas įsigyto turto (bitininkavimo inventoriaus, įrangos, technikos, naujų avilių ir kt.) penkerius metus nuo priemonės įgyvendinimo laikotarpio pabaigos;

93.8. jei patikros vietoje metu Agentūros darbuotojams neparodo už paramos lėšas įsigyto turto (bitininkavimo inventoriaus, įrangos, technikos, naujų avilių ir kt.);

93.9. jeigu mokėjimo prašymo patikros vietoje metu nustatomas mažesnis laikomų bičių šeimų skaičius nei buvo nurodyta paramos paraiškoje, patvirtintos paramos suma proporcingai mažinama atsižvelgiant į sumažėjusį laikomų bičių šeimų skaičių.

XIII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

94. Už paramos paraiškoje bei kituose dokumentuose pateiktų duomenų teisingumą atsako pareiškėjas ar paramos gavėjas.

95. Už paramos paraiškų ir mokėjimo prašymų bei prie jų pateikiamų dokumentų priėmimą, registravimą, tikrinimą, paramos dydžio apskaičiavimą ir išmokėjimą paramos gavėjams, lėšų apskaitą ir ataskaitų teikimą atsako Agentūra.

96. Už paramos gavėjų pateiktų avanso mokėjimo prašymų ir mokėjimo prašymų, kartu su mokėjimo prašymais pateikiamų išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų tikrinimą bei tinkamų finansuoti išlaidų nustatymą atsakinga Agentūra.

97. Pareiškėjai, neteisėtai gavę paramą, ir asmenys, prisidėję prie neteisėto paramos gavimo, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

98. Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, nesutinkantis su Agentūros ar Ministerijos sprendimais, veikimu ar neveikimu, gali juos skųsti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

99. Pasikeitus šiose Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-814](#), 2017-12-18, paskelbta TAR 2017-12-19, i. k. 2017-20407

Priedų pakeitimai:

9 priedas. Nauja taisyklių redakcija, pagal 3D-814

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-814](#), 2017-12-18, paskelbta TAR 2017-12-19, i. k. 2017-20407

10 priedas. Nauja taisyklių redakcija, pagal 3D-814

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-814](#), 2017-12-18, paskelbta TAR 2017-12-19, i. k. 2017-20407

11 priedas. Nauja taisyklių redakcija, pagal 3D-814

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-814](#), 2017-12-18, paskelbta TAR 2017-12-19, i. k. 2017-20407

12 priedas. Nauja taisyklių redakcija, pagal 3D-814

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-814](#), 2017-12-18, paskelbta TAR 2017-12-19, i. k. 2017-20407

13 priedas. Nauja taisyklių redakcija, pagal 3D-814

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-814](#), 2017-12-18, paskelbta TAR 2017-12-19, i. k. 2017-20407

14 priedas. Nauja taisyklių redakcija, pagal 3D-814

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-814](#), 2017-12-18, paskelbta TAR 2017-12-19, i. k. 2017-20407

15 priedas. Nauja taisyklių redakcija, pagal 3D-814

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-814](#), 2017-12-18, paskelbta TAR 2017-12-19, i. k. 2017-20407

16 priedas. Nauja taisyklių redakcija, pagal 3D-814

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-814](#), 2017-12-18, paskelbta TAR 2017-12-19, i. k. 2017-20407

1 priedas. Nauja taisyklių redakcija, pagal 3D-814

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-349](#), 2017-05-19, paskelbta TAR 2017-05-19, i. k. 2017-08444

Nr. [3D-814](#), 2017-12-18, paskelbta TAR 2017-12-19, i. k. 2017-20407

2 priedas. Nauja taisyklių redakcija, pagal 3D-814

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-814](#), 2017-12-18, paskelbta TAR 2017-12-19, i. k. 2017-20407

3 priedas. Nauja taisyklių redakcija, pagal 3D-814

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-814](#), 2017-12-18, paskelbta TAR 2017-12-19, i. k. 2017-20407

4 priedas. Nauja taisyklių redakcija, pagal 3D-814

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-814](#), 2017-12-18, paskelbta TAR 2017-12-19, i. k. 2017-20407

5 priedas. Nauja taisyklių redakcija, pagal 3D-814

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-814](#), 2017-12-18, paskelbta TAR 2017-12-19, i. k. 2017-20407

6 priedas. Nauja taisyklių redakcija, pagal 3D-814

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-814](#), 2017-12-18, paskelbta TAR 2017-12-19, i. k. 2017-20407

7 priedas. Nauja taisyklių redakcija, pagal 3D-814

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-814](#), 2017-12-18, paskelbta TAR 2017-12-19, i. k. 2017-20407

8 priedas. Nauja taisyklių redakcija, pagal 3D-814

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-814](#), 2017-12-18, paskelbta TAR 2017-12-19, i. k. 2017-20407

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-349](#), 2017-05-19, paskelbta TAR 2017-05-19, i. k. 2017-08444

Dėl žemės ūkio ministro 2016 m. gruodžio 8 d. įsakymo Nr. 3D-730 „Dėl Paramos Lietuvos bitininkystės sektoriui 2017–2019 metų programos įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-814](#), 2017-12-18, paskelbta TAR 2017-12-19, i. k. 2017-20407

Dėl žemės ūkio ministro 2016 m. gruodžio 8 d. įsakymo Nr. 3D-730 „Dėl Paramos Lietuvos bitininkystės sektoriui 2017–2019 metų programos įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-26](#), 2018-01-17, paskelbta TAR 2018-01-17, i. k. 2018-00717

Dėl žemės ūkio ministro 2016 m. gruodžio 8 d. įsakymo Nr. 3D-730 „Dėl Paramos Lietuvos bitininkystės sektoriui 2017–2019 metų programos įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo